

bizim vaktimiz yoktur, arkadaşlar. Biz bunu bir sene zarfında tahakkuk ettiremezsek bu memleketin âkıbeti sandığımızdan çok daha fena istikametlere gidecektir. İşlerin bu istikamette seyri karşısında, burada ne kadar duracağına dair kendimde kudret hissedememekteyim. Şu halde bu mesele açıkça konuşulmalı, Türk Milletinin efkârı önünde bu Meclise girişte parti Genel Başkanlarının gösterdikleri anlayış ve hava içinde gerekirse bu memlekette yeni bir istikamet verecek millî birlik, tümünü içine alan bir koalisyona ve fakat yalnız memleketin derdine ve istikametine doğru yürüyecek bir grupu başa getirmek zorundayız. Hepinizden rica ederiz.

Bu samimî arzularınızı ve görüşlerimizi Türk Milleti huzurunda dile getiriniz.

Hatırlarsınız bir müddet evvel bu Mecliste bu mevzuu dile getirmek için gizli bir umumi toplantı da, bir genel görüşme de yaptık. Fakat maalesef, gizli olduğu için midir, söylenecek söz olmadığı için midir nedir, netice alamadık ama ben Yüksek Meclisten rica ediyorum, bu genel görüşmeyi açalım. Hükümet hatası ile sevabı ile ve biz de bildiklerimizle bu rejimin çıkış noktasını elbirliği ile Türk Milletinin huzurunda açıkça ortaya koyalım. Yapıcı bir zihniyetle ortaya koyalım.

Hepinizi hürmetle selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın İbrahim Öktem.

C. H. P. GRUPU ADINA İBRAHİM ÖKTEM (Bursa) — Çok muhterem arkadaşlarım, Sayın Ahmet Tahtakılıç'ın son olaylar hakkında bir genel görüşme açılması üzerindeki takririni günün şartları içerisinde, Meclisin yüksek murakabesini ilgilendiren bir konu olarak dikkatle ele almış bulunuyoruz. Meclisin iera organını denetlemesi ve memleket meselelerine istikamet çizmesi, onun en mukaddes yetkisidir. Cumhuriyet Halk Partisi bu yetkinin kullanılmasında kendine düşen vazifeleri yapmayı şeref sayar. Hele bir iktidar grubu olarak bu vazifeyi bütün şümülü ile kavramış bulunmaktadır. Hükümetin, Meclis lüzum gördükçe, Meclis karşısında hesap vermesi, onun sorumluluğu icabıdır.

Son olayların vehametini inkâr etmek mümkün değildir. Bu olaylar 27 Mayıs devrimi ile yönelmiş bulunduğumuz gerçek demokrasi gay-

retlerimizi engelliyen, hattâ tahribeden bir tesire sahibolmuştur. Yüksek Meclisinizin dayanağı olan 27 Mayıs Devrimini ve onun Anayasasını korumakla kendi meşruluğunu korumak yolunda olduğu inancımız mutlaktır. (Orta sıralardan, alkışlar.)

Yalnız, bir üzüntümü ifade etmeye kendimi mecbur sayıyorum. Sayın Adalet Partisi Sözcüsü arkadaşımız konuşmasında bir imada bulundular. Adalet Partisi yıkılmadı ve yıkılmıyacak, dediler. Adalet Partili arkadaşlarıma şunu temin etmek isterim: Cumhuriyet Halk Partisi, bütün demokratik kuvvetlerin, kendilerini programlarına, amaçlarına sadık kaldıkları müddet zarfında, yıkılmalarını arzu eden bir görüşe sahip değildir. Bilâkis Türkiye'de varmak istediğimiz hedefe, bütün siyasi teşekküllerin, Anayasanın aydınlattığı, Anayasanın iltihakına lüzum gördüğü âmir hükümleri, müştereken savunmak göreviyle karşı karşıya buldukları inancı içindeyiz. (Bravo sesleri, alkışlar.)

Biz Adalet Partisinin zedelenmesini, demokratik gayretlerimizin zedelenmesi sayarız. Elverir ki, bu gayretlerimizde samimiyetimizi her an ispat edelim ve her an vazifemizin ağırlığını tam mânâsıyla kavriyan bir tutumun içinde bulunalım.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun bütün temennisi, açılmasını can ve yürekten arzu ettiğimiz genel görüşmeden, bu vahim olaylardan Büyük Meclisi teşkil eden bütün grupların alması lâzımgelen dersi alarak, daha ümitli bir istikbale, yönelmemizi mümkün kılacak ciddi tedbirleri el birliği ile bulalım. Bu inançla bu genel görüşmenin açılmasını biz de uygun mütalâa ediyoruz. Saygı ile... (Ortadan alkışlar.)

BAŞKAN — Gruplar adına başka söz isteyen?... Buyurun Yeni Türkiye Partisi Gurupu adına Esat Kemal Aybar.

YENİ TÜRKİYE PARTİSİ GRUPU ADINA ESAT KEMAL AYBAR (Mardin) — Çok muhterem arkadaşlar,

Ciddin 4 - 5 günden beri demokratik sistemi tehdit eden vahim olaylar cereyan etmiştir. Bu olaylar karşısında bir memleket çocuğu olarak, bir vatansever olarak müteessir olmamağa imkân yoktur. Bu olaylar, Parlâmento rejimini ve Hükümetin de itibarını önüne katmaktadır.